

Wójt Gminy Stawiguda
ul. Olsztyńska 10
11-034 Stawiguda

Zarządzenie Nr 47/2023
Wójta Gminy Stawiguda
z dnia 12 kwietnia 2023 r.

w sprawie: przyjęcia Analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Stawiguda.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (Dz.U. 2023 r. poz. 40) oraz art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011r. *o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych* (Dz.U. 2022 r. poz. 147) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Analizę zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Stawiguda, stanowiącą załącznik nr 1 niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT

Michał Konraktowicz

GMINA STAWIGUDA

„ZATWIERDZAM”

WÓJT

2023 -03- 23

Michał Kontraktowicz

.....
podpis i data

**ANALIZA ZAGROZEŃ,
W TYM IDENTYFIKACJA MIEJSC,
W KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZAGROŻENIE
DLA BEZPIECZEŃSTWA OSÓB
WYKORZYSTUJĄCYCH OBSZAR WODNY
DO PŁYWANIA, KĄPANIA SIĘ, UPRAWIANA
SPORTU LUB REKREACJI NA TERENIE
GMINY STAWIGUDA**

UZGODNIONO

WODNE OCHOTNICZE
POGOTOWIE RATUNKOWE
WOJEWÓDZTWA
WARMINSKO-MAZURSKIEGO
ZARZĄD W OLSZTYNIE
10 059 Olsztyn, ul. Polna 16
tel. 89 527 48 14
Regon 000824787 NIP 739-13 16-855

V-CE PRZES ZARZĄDU
DS. SZKOLENIA

Grzegorz Ślaziński

KOMENDANT
Komisariatu Policji
w OlsztynkuKotakowska
podkom. Katarzyna Kotakowska

SPORZADZIŁ/A

z up. WÓJTA

Monika Jabłońska
Kierownik Referatu
Ochrony Spółdzielstwa i Emisji

INSPEKTOR

Jacek Kubala

MARZEC 2023

Spis treści

I. Cel opracowania analizy	3
II. Podstawy prawne i podstawowe pojęcia	3
III. Gmina Stawiguda - podstawowe informacje	4
IV. Zagrożenia na obszarach wodnych gminy i ich przyczyny	6
V. Potencjalne miejsca, w których może wystąpić zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne do pływania, kąpania się uprawiania sportu lub rekreacji	10
VI. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym	16
VII. Porady dla osób przebywających nad wodą w celu zminimalizowania występujących zagrożeń dla bezpieczeństwa	17
VIII. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych gminy	14
IX. Wykaz kontaktów alarmowych w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa na obszarach wodnych Gminy Stawiguda	16
X. Podsumowanie	17
XI. Bibliografia	18

I. Cel opracowania analizy

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych gminy Stawiguda w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3) ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147), odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych na terenie gminy spoczywa na Wójcie. Jednym z obowiązków w tym zakresie, które narzuca ww. ustawa w art. 4 ust. 1 pkt 1), jest dokonanie analizy zagrożeń dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych i identyfikacja miejsc, w których to zagrożenie występuje.

II. Podstawy prawne i podstawowe pojęcia

Głównym aktem prawnym regulującym temat bezpieczeństwa na obszarach wodnych jest ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147).

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
  - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, („podmiotami uprawnionymi do wykonywania ratownictwa wodnego”), miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
  - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy odpowiada:

1. na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
2. na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
3. na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej „zarządzającym obszarem wodnym”.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.) w nawiązaniu do art. 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147) poprzez:

- a) **kąpielisko** - rozumie się wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowski, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych;
- b) **miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli** - rozumie się wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem,
- c) **obszar wodny** - rozumie się wody śródlądowe w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne oraz wody przybrzeżne w rozumieniu art. 26 tej ustawy, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m;
- d) **wyznaczony obszar wodny** - rozumie się kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

Zgodnie Uchwałą Nr XXII/246/2021 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na niektórych akwenach wodnych powiatu olsztyńskiego (Dz. Urzędowy. Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2021 r. poz. 1290), na terenie gminy Stawiguda obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na jez. Łańskie, jez. Pluszne i jez. Wulpińskie.

III. Gmina Stawiguda – podstawowe informacje

Gmina Stawiguda jest gminą wiejską położoną w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim.

Powierzchnia gminy wynosi 22 252 ha (tj. ok. 8% powiatu), w tym:

- a) użytki rolne: ok. 18%
- b) użytki leśne: ok. 55% podlegają administracyjnie pod nadleśnictwa: Jagiełek, Kudypy, Olsztyn i Nowe Ramuki.
- c) grunty zabudowane i zurbanizowane: ok. 13%
- d) grunty pod wodami: ok. 14%.

Gmina Stawiguda należy do grupy najbardziej lesistych gmin województwa warmińsko – mazurskiego. Grunty leśne to w większości kompleksy wchodzące w skład Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej, drugiego pod względem wielkości obszaru leśnego Warmii i Mazur. Gmina słynie z urokliwych krajobrazów i wyjątkowej urody miejsc. Wpływa na to wiele czynników: urozmaicona rzeźba terenu, różnorodna roślinność, osobliwości przyrody, rozległe kompleksy lasów sosnowo-świerkowych wytwarzających specyficzny mikroklimat. Obszar gminy objęty jest ekologicznym systemem obszarów chronionych, który tworzą:

- a) zlewnia rzeki Pasłęki z jeziorem Wulpińskim, Wymój i Plusznym,
- b) zlewnia rzeki Łyny z jeziorami Bartąg, Kielarskim, Ustrych i Łańskim,
- c) kompleksy o charakterze puszczańskim.

Na szczególną uwagę zasługuje rezerwat przyrody "Las Warmiński" w górnym brzegu rzeki Łyny. Atrakcyjność turystyczna gminy to przede wszystkim bogactwo przyrodnicze i pięknie położone miejscowości nad licznymi jeziorami. Na odwiedzających czekają tereny wypoczynkowo-rekreacyjne, pomosty dla wędkarzy, bogata oferta sportów wodnych, trzy szlaki turystyczne rowerowe o łącznej długości prawie 90 kilometrów oraz szeroka oferta hoteli, ośrodków wypoczynkowych i punktów gastronomicznych. Na dzień 31.12.2022 r. roku do ewidencji miejsc noclegowych Wójta Gminy Stawiguda wpisanych było 28 obiektów zapewniające łącznie 395 miejsc noclegowych.

Charakterystyka wód Gminy Stawiguda

a) Jeziora przepływowe (wody płynące).

Lp.	Nazwa jeziora	Nr działki	Obręb
1.	Bartąg	369	Bartąg
2.	Galik/Gałek	371	Pluski
3.	Jelguń (Jelguńskie)	293/3	Pluski
4.	Kielarskie	64/1	Bartąg
5.	Łańskie	895/2	Pluski
6.	Miodówko	60/1	Miodówko
7.	Oczko	293/2	Pluski
8.	Pluszne	881	Pluski
9.	Ustrych	896	Pluski
10.	Wulpińskie (Tomaszkowskie)	216/3	Tomaszkowo

b) Jeziora (wody stojące).

Lp.	Nazwa jeziora	Nr działki	Obręb
1.	Dłużek	3713	Pluski
2.	Gągławskie	164	Gągławki
3.	Kepijko (Kiełpik Wielki)	292	Dorotowo
4.	Kluka Duża	228	Dorotowo
5.	Kluka Mała	224	Dorotowo
		3624/1	Gągławki

c) Rzeki.

- Łyna
- Pasłęka

Na terenie gminy Stawiguda **nie występują kąpieliska oraz miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli**. Tereny użytkowane rekreacyjnie znajdują się w miejscowościach: Bartążek, Bartąg, Dorotowo, Kręsk, Tomaszkowo, Majdy, Wymój, Pluski, Rybaki i Zielonowo.

W gminie znajduje się 13 sołectw (Bartąg, Bartążek, Dorotowo, Gąglawki, Gryżliny-Zielonowo, Jaroty, Majdy-Kręsk, Miodówko-Zezuj, Pluski-Rybaki, Ruś, Stawiguda, Tomaszkowo, Wymój) w skład których wchodzi 19 miejscowości. Według danych USC z Rejestru Mieszkańców Gminy Stawiguda, na dzień 30.06.2022 r liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały wynosiła 11964. Najliczniejszymi miejscowościami gminy są: Bartąg – 3492, Jaroty – 2451 oraz Stawiguda – 2015 mieszkańców.

Na terenie Gminy Stawiguda działają niżej wymienione instytucje:

- Urząd Gminy w Stawigudzie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Stawigudzie,
- Biblioteka Publiczna w Stawigudzie,
- 3 Szkoły Podstawowe (w Stawigudzie, Rusi z filią w Bartągu oraz w Gryżlinach),
- Poczta Polska, Urząd Pocztowy w Stawigudzie,
- 4 ośrodki NFZ (po dwa w Stawigudzie i w Bartągu).

W miejscowości Gryżliny funkcjonuje baza Lotniczego Pogotowia Ratunkowego Fili w Olsztynie a także lądowisko o nawierzchni trawiastej o długości 800 m i szerokości 60 m zarządzane przez Starostwo Powiatowe w Olsztynie.

Gmina posiada dogodne połączenia komunikacyjne do wszystkich miejscowości. Zasadnicze trasy to:

- trasy drogowe: drogi krajowe S51 i S16 (17 km i 10 km), droga wojewódzka DW598 – 7 km, drogi powiatowe – 55 km oraz gminne 80,260 km. Liczba obiektów mostowych i wiaduktów w osi dróg wynosi 28.
- Linia kolejowa nr 216 Działdowo – Olsztyn z przystankami w Bartągu, Gąglawkach, Stawigudzie i w Gryżlinach.

Na terenie gminy znajdują się 4 gminne obiekty sportowe, stadion sportowy w Stawigudzie oraz boiska sportowe w Gryżlinach, Gąglawkach i Jarotach. Na terenie gminy działają: Gminny Klub Sportowy GKS „STAWIGUDA”, Klub Sportowy „Fortuna Gąglawki”, Gminny Klub Kolarski Stawiguda, Klub Tenisowy Matuszewski Stawiguda, Klub Sportowy „All Basket”.

Gmina Stawiguda należy do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna. Charakteryzuje ją wysoki poziom przedsiębiorczości mierzony liczbą osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą oraz znaczny napływ ludności z Olsztyna. Gmina jest postrzegana jako idealne miejsce do zamieszkania i pracy.

Na terenie gminy nie ma zakładów przemysłowych o zwiększonym lub dużym ryzyku.

IV. Zagrożenia na obszarach wodnych i ich przyczyny

Według danych statystycznych Policji w 2021 roku w Polsce w sezonie letnim (czerwiec-sierpień) doszło łącznie do 196 utonięć

Źródło: <https://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/utonięcia> .

Do najczęstszych okoliczności wypadków utonięcia należą:

- kąpiel w miejscu zabronionym,
- kąpiel w miejscu niestrzeżonym, lecz nie zabronionym,
- nieostrożność w czasie przebywania nad wodą,
- nieostrożność w czasie łowienia ryb,
- stan pod wpływem alkoholu.

Według danych Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie latach 2018-2022 na terenie Gminy Stawiguda, odnotowano 3 przypadki utonięć na obszarach wodnych:

- 1 kwietnia 2018 roku utonął mężczyzna w Jeziorze Bartąg w m. Bartązek;
- 17 sierpnia 2020 roku utonął mężczyzna w Jeziorze Łańskie w m. Rybaki;
- 14 sierpnia 2022 roku utonął mężczyzna Jeziorze Pluszne w m. Pluski.

W ramach przygotowania niniejszej analizy, zebrano informacje na temat zagrożeń dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji, które wymieniono poniżej.

Wśród sytuacji niebezpiecznych dla osób wykorzystujących obszar wodny do pływania i kąpania się można wymienić m.in.:

- utonięcie;
- zasłabnięcie;
- skaleczenia;
- urazy;
- wstrząs termiczny,
- nadmierne wyziębienie organizmu;
- skurcze;
- wiry;
- nieznana topografia i głębokość dna akwenu;
- zimne prądy;
- nagła zmiana warunków atmosferycznych na obszarach wodnych.

Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania i kąpania się wynikają m.in. z:

- braku lub słabej umiejętności pływania;
- niewłaściwej oceny własnych umiejętności;
- niewłaściwej oceny złego stanu zdrowia;
- korzystania z miejsc nieprzystosowanych do kąpieli, np. wpływania w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste, wykonywania skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych;
- odbywania kąpieli będąc pod wpływem alkoholu lub środków odurzających;
- odbywania kąpieli przy niesprzyjających warunkach pogodowych (np. silne falowanie, niska temperatura wody, wyładowania atmosferyczne);
- możliwości kolizji z jednostkami pływającymi;
- braku ratowników wodnych nadzorujących miejsca niebezpieczne.

Wśród zagrożeń dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania przy użyciu jednostek pływających można wymienić m.in.:

- utrata panowania nad jednostką pływającą;
- kolizja z innymi jednostkami pływającymi;
- kolizja z osobami pływającymi i korzystającymi z kąpieli;
- kolizja z brzegiem akwenu;
- wypadnięcie za burtę jednostki pływającej;
- zalanie wodą pokładu jednostki;
- unieruchomienie przez roślinność wodną;
- wpłynięcie na mieliznę;
- pożar jednostki.

Zagrożenia dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania przy użyciu jednostek pływających wynikają m.in. z:

- niedostatecznych umiejętności sterowania jednostką, wykonywania ryzykownych manewrów, niedostosowania osprzętu statków żaglowych do aktualnych warunków pogodowych,
- słabej wiedzy na temat danych batymetrycznych akwenu,
- występowania nieoznaczonych miejsc niebezpiecznych dla żeglugi – mierzni i przedmiotów zanurzonych, w tym wbitych w dno kołków służących do rozpinania sieci rybackich bądź cumowania łodzi wędkarskich,
- złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawania tej osoby pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- niekorzystnych warunków pogodowych (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych),
- braku odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych lub asekuracyjnych, a w przypadku większych jednostek – także kół ratunkowych i gaśnic,
- braku właściwego zabezpieczenia ratowniczego imprez kajakowych i żeglarskich – braku wymogu zabezpieczania tych imprez przez podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego,
- wydłużenia czasu dotarcia ratowników do miejsca, w którym nastąpiło niebezpieczne zdarzenie, jeśli wystąpiło ono w znacznej odległości od miejsca stacjonowania jednostek ratowniczych bądź miejsc dogodnych do wodowania sprzętu,
- w przypadku „wywrotek” sprzętu pływającego – zagrożenia analogiczne jak dla osób kąpiących się i pływających.

Wśród zagrożeń dla osób przebywających na lodzie można wymienić m.in.:

- wpadnięcie do wody wskutek poślizgu lub załamania się lodu,
- utonięcie,
- zasłabnięcie,
- skaleczenie,
- urazy,
- nadmierne oziębienie organizmu,
- wstrząs termiczny,
- skurcze,
- zimne prądy,
- wiry.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie wynikają m.in. z:

- braku wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającej bezpieczne uprawianie turystyki, wędkarstwa i sportów zimowych;
- braku wiedzy na temat zróżnicowania grubości lodu w różnych częściach zbiornika;
- załamania się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach odpływu i dopływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródliskowych; zagrożenie to dotyczy również żeglarzy lodowych;
- załamania się pokrywy lodowej po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom, samochodem lub ciągnikiem;
- w przypadku wpadnięcia do wody – braku lub słabej umiejętności pływania, szoku termicznego, szybkiego wychłodzenia organizmu, braku sprzętu asekuracyjnego i umożliwiającego wyjście na lód,
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubrania, skutkującego wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożeń lub zamarznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Wśród zagrożeń dla osób nurkujących z użyciem aparatów tlenowych można wymienić m.in.:

- utonięcie,
- zaślabnięcie,
- skaleczenie,
- urazy,
- nadmierne oziębienie organizmu;
- wiry,
- zimne prądy,
- wstrząs termiczny,
- nieznaną topografię dna,
- występowanie w wodzie obiektów zagrażających unieruchomieniu płetwonurka pod wodą, np. zatopionych sieci rybackich,
- brak odpowiedniej widoczności.

Zagrożenia dla osób nurkujących z użyciem aparatów tlenowych wynikają z:

- niedostatecznych kwalifikacji i praktyki nurkowej;
- nieprawidłowej oceny warunków wpływających na bezpieczeństwo nurkowania, w tym widoczności pod wodą;
- niewłaściwego przygotowania planu nurkowania (m.in. sposobu porozumiewania się uczestników nurkowania oraz procedury ratunkowo-ewakuacyjnej w przypadku wystąpienia zagrożenia dla ich bezpieczeństwa);
- niewłaściwego stanu technicznego bądź sprawdzenia sprzętu, który ma być używany do nurkowania,
- złego stanu zdrowia osób nurkujących bądź uprawiania płetwonurkowania po użyciu alkoholu, substancji psychotropowych lub środków odurzających;
- przekraczania maksymalnej głębokości nurkowania wynikającej z posiadanych kwalifikacji;
- braku sprzętu medycznego, w tym tlenowego zestawu ratunkowego lub środków łączności umożliwiających wezwanie służb ratowniczych;
- występowania w wodzie obiektów zagrażających unieruchomieniu płetwonurka pod wodą, w szczególności zatopionych sieci rybackich.

Potencjalnym zagrożeniem dla osób przebywających na obszarach wodnych mogą być także:

- pożary trzcinowisk i roślinności przybrzeżnej,
- pożary lasów w okolicy brzegów jezior i rzek,
- pożary na jednostkach pływających.

V. Potencjalne miejsca, w których może wystąpić zagrożenie bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszary wodne do pływania, kąpienia się uprawiania sportu lub rekreacji.

Identyfikacja potencjalnych miejsc zagrożeń w obrębie zbiorników wodnych i cieków wodnych.

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Bartąg m. Bartązek
(Fot. Przemysław Piech).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Wulpińskie m. Dorotowo
(Fot. Monika Jabłońska).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Wulpińskie m. Kręsk
(Fot. Ilona Przegrocka).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Wulpińskie m. Majdy
(Fot. Aleksandra Popiołek).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Wulpińskie m. Tomaszkowo
(Fot. Jarosław Świdyński).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Miodówko m. Miodówko
(Fot. Monika Jabłońska).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Wymój m. Wymój
(Fot. Monika Jabłońska).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Łańskie m Rybaki
(Fot. <https://rybaki.org.pl/>).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Pluszne m. Pluski
(Fot. Aleksandra Popiołek).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy jez. Pluszne m. Zielonowo
(Fot. Adam Walkowiak).

Teren rekreacyjno-wypoczynkowy rz. Łyna m. Ruś
(Fot. Aleksandra Popiołek).

Pomost do wodowania kajaków rz. Łyna m. Ruś.
(Fot. Aleksandra Popiołek).

VI. Zakazy i obowiązki osób przebywających na obszarze wodnym.

1. Zgodnie z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.), każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych, morskich wód wewnętrznych oraz z wód morza terytorialnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Powszechne korzystanie z wód służy do zaspokajania potrzeb osobistych, gospodarstwa domowego lub rolnego, bez stosowania specjalnych urządzeń technicznych, a także do wypoczynku, uprawiania turystyki, sportów wodnych oraz, na zasadach określonych w przepisach odrębnych, amatorskiego połowu ryb.
2. Osoba kąpiąca się w miejscu, w którym jest to zabronione, według art. 55 ustawy z dnia 21 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2151 z późn. zm.), podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany.
3. Zarządzający wyznaczonym obszarem wodnym lub osoba przez niego upoważniona zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147) może nie wpuścić na ten obszar osoby lub żądać opuszczenia przez nią tego obszaru, jeżeli zachowanie osoby wyraźnie wskazuje, że znajduje się ona w stanie nietrzeźwości lub jest pod wpływem środka odurzającego.

Zgodnie z art. 7 w/w ustawy zabrania się prowadzenia w ruchu wodnym statku lub innego obiektu pływającego, niebędącego pojazdem mechanicznym, osobie znajdującej się w stanie po spożyciu alkoholu lub podobnie działającego środka.

Zgodnie z art. 34 w/w ustawy Kto, w przypadku o którym mowa w art. 6, nie stosuje się do polecenia zarządzającego obszarem wodnym lub upoważnionej przez niego osoby i wchodzi na obszar wodny albo nie opuszcza tego obszaru, podlega karze grzywny.

Zgodnie z art. 35 w/w ustawy Kto, znajdując się w stanie po użyciu alkoholu lub podobnie działającego środka, prowadzi w ruchu wodnym statek lub inny obiekt pływający, niebędący pojazdem mechanicznym, podlega karze grzywny.

Postępowanie w sprawach określonych w art. 34 i art. 35 cytowanej ustawy prowadzi się na podstawie ustawy dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1124).

4. Zgodnie Uchwałą Nr XXII/246/2021 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na niektórych akwenach wodnych powiatu olsztyńskiego (Dz. Urzęd. Woj. Warm-Maz. z 2021 r. poz. 1290), na terenie gminy Stawiguda obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na jez. Łańskie, jez. Pluszne i jez. Wulpińskie.

Zgodnie z art. 116 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.) Ograniczenia lub zakazy używania jednostek pływających lub niektórych ich rodzajów na określonych zbiornikach powierzchniowych wód stojących oraz wodach płynących (...) nie mogą dotyczyć jednostek pływających, których użycie jest konieczne do celów bezpieczeństwa publicznego lub do utrzymania cieków i zbiorników wodnych.

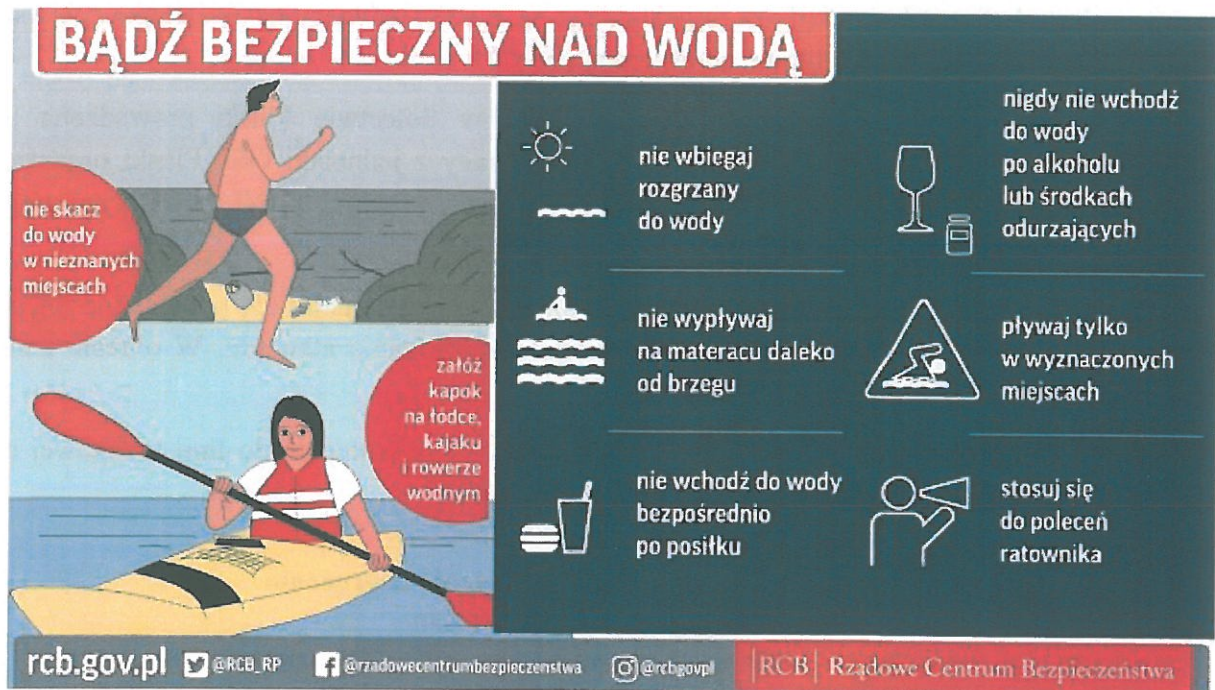
5. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147) osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:
  - 1) zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania,

- 2) stosowania się do znaków nakazu i zakazu znajdujących się na danym terenie, obiekcie lub urządzeniu,
- 3) zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych,
- 4) użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia,
- 5) bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1, o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

Osoba pływająca, kąpiąca się bądź uprawiająca sport lub rekreację na wyznaczonym obszarze wodnym zgodnie z art. 5 ust. 3 w/w ustawy jest obowiązana do zapoznania się z informacjami o których mowa w ust. 1 t.j.: 1) zasadami korzystania z wyznaczonego obszaru wodnego; 2) ograniczeniami w korzystaniu z wyznaczonego obszaru wodnego; 3) sposobami powiadamiania o wypadkach wraz z numerami alarmowymi.

VII. Porady dla osób przebywających nad wodą w celu zminimalizowania występujących zagrożeń dla bezpieczeństwa na terenie gminy.

1. Nie można kąpać się w miejscach oznaczonych zakazem kąpieli.
2. Nie zaleca się kąpieli w pobliżu urządzeń i budowli wodnych – mostów, jazów, zapór, progów.
3. Należy unikać kąpieli w miejscach zarośniętych, zanieczyszczonych, trudno dostępnych.
4. Należy prowadzić we własnym zakresie ciągły nadzór nad własnymi dziećmi, które korzystają z kąpieli - obecność ratowników nie zwalnia rodziców/opiekunów z obowiązku opieki nad dzieckiem.
5. Nie należy zażywać kąpieli w czasie burzy, mgły czy porywistego wiatru.
6. Do wody należy wchodzić stopniowo zanurzając poszczególne części ciała. Pozwoli to uniknąć szoku termicznego, skurczu czy omdlenia. Nie zaleca się skoku do wody kiedy skóra jest nagrzana.
7. Nie zaleca się długotrwałego przebywania w wodzie, gdyż grozi to wychłodzeniem organizmu. Po wyjściu z wody należy się osuszyć i przebrać w suchą odzież.
8. Nie zaleca się stosowania kąpieli, gdy temperatura wody jest niższa niż 14 stopni Celsjusza.
9. Zaleca się pływanie w miejscach dobrze znanych. Nie należy pływać w miejscach, gdzie występują gęste wodorosty, wiry i prądy.
10. Zabrania się skoków do wody w miejscach, gdzie nie jest znana głębokość i ukształtowanie dna. Nie wolno też popychać innych osób do wody.
11. Nie należy wchodzić do wody po spożyciu alkoholu.
12. Nie zaleca się pływać na czczo lub bezpośrednio po posiłku.
13. Nie zaleca się wypływania na głęboką wodę z dmuchanymi materacami, kołami, pontonami, rękawkami.
14. Nie zaleca się pływania po zapadnięciu zmroku i w nocy.
15. Należy korzystać tylko ze sprawnego sprzętu pływającego.
16. Podczas przebywania nad wodą zaleca się używanie kremów z filtrami ochronnymi i nakrycia głowy.
17. Podczas przebywania nad wodą nie wolno śmiecić i zakłócać odpoczynku pozostałym wypoczywającym.
18. Należy używać kamizelek ratunkowych podczas pływania kajakiem, łódką czy rowerem wodnym.
19. Nie wolno przeszkadzać ratującym w trakcie udzielania pomocy osobom wyciągniętym z wody.

Źródło: www.rcb.gov.pl

VIII. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych gminy

Zgodnie z „Rocznym planem pracy Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego” 2 razy w roku (wiosna, jesień) odbywają się w Urzędzie Gminy w Stawigudzie posiedzenia Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego podczas, których dokonuje się oceny przygotowania gminy do podejmowania działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom i osobom przebywającym na terenie gminy. Zebrane podczas posiedzeń wnioski są przekazywane do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Olsztynie podczas posiedzeń Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, na które Wójta zaprasza Starosta. W sytuacjach wystąpienia zagrożeń wymagających podjęcia niezwłocznej interwencji i współdziałania samorządu ze służbami ratowniczymi, zwoływane są doraźne posiedzenia Zespołu (gminne lub powiatowe).

W celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym nad wodą przy pomostach ustawione zostały regulaminy korzystania z pomostu. Referat Ochrony Środowiska i Promocji w Urzędzie Gminy w Stawigudzie corocznie sprawdza stan mikrobiologiczny wód jezior poprzez zlecenie badań wody przez akredytowane laboratorium. W sytuacjach wystąpienia zagrożeń dot. np. zakwitów sinic takie badania wykonywane są również doraźnie.

O zagrożeniach i sposobach bezpiecznych zachowań Urząd Gminy w Stawigudzie informuje poprzez publikację komunikatów, ostrzeżeń, alarmów i informacji na stronie internetowej UG (www.stawiguda.pl), stronie gminnego FB oraz w aplikacji mobilnej BLISKO (dot. smartfonów i tabletów).

W placówkach oświatowych (szkołach, przedszkolach) w ramach przedmiotu „Edukacja dla bezpieczeństwa”, zajęć świetlicowych, podczas festynów „Bezpieczny Przedszkolak”, odbywają się instruktarze, pogadanki i spotkania z przedstawicielami służb ratowniczych.

Podobne działania edukacyjne prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stawigudzie z seniorami w ramach akcji „Bezpieczny Senior” lub „Edukacji Dla Bezpieczeństwa”.

Podczas gminnych festynów, pikników uruchamiane są punkty edukacyjne udzielania pierwszej pomocy (nauki resuscytacji krążeniowo oddechowej (RKO)).

Na terenie rekreacyjno-wypoczynkowym w m. Pluski w Sołectwie Pluski prowadzona jest corocznie akcja „Bezpieczna Woda” podczas, której strażacy z jednostki OSP Pluski organizują pokaz ratowania tonącego, a Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej FENI z Olsztyna pokaz udzielania pierwszej pomocy.

Podczas wakacji policjanci z Komendy Miejskiej Policji z Olsztyna patrolują potencjalne miejsca niebezpieczne nad wodami, w tym potencjalne miejsca spożywania alkoholu. W okresie letnim patrol wodny Policji pływa po jeziorze Plusznym.

W prywatnych ośrodkach, gospodarstwach agroturystycznych z dostępem do linii brzegowej nad zapewnieniem bezpieczeństwa czuwa właściciel terenu, obiektu.

IX. Wykaz kontaktów alarmowych w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa na obszarach wodnych Gminy Stawiguda.

Podmioty zaangażowana w zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

Lp.	Nazwa jednostki	Kontakt
1.	Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Olsztynie działające przy Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Warmińsko Mazurskiego.	112
2.	Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego Wojewody Warmińsko Mazurskiego.	(89) 535 19 30 (89) 535 96 70
3.	Regionalne Centrum Bezpieczeństwa w Olsztynie - obsługujące m. Olsztyn i gminy powiatu olsztyńskiego.	(89) 522 81 12 (89) 522 24 11
4.	Państwowa Straż Pożarna w Olsztynie. Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie	112 (89) 522 92 00
	Ochotnicza Straż Pożarna w Bartągu	Jednostki do udziału w akcji ratowniczej wzywa Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie Wszystkie jednostki współpracują z Państwowym Ratownictwem Medycznym
	Ochotnicza Straż Pożarna w Gryźlinach	
	Ochotnicza Straż Pożarna w Stawigudzie	
Ochotnicza Straż Pożarna w Pluskach		
5.	Pogotowie Ratunkowe (PRM - Państwowe Ratownictwo Medyczne)	999 lub 112
6.	Komenda Miejska Policji w Olsztynie	(89) 522 33 30
	Komisariat Policji w Olsztynku	47 73 119 90
	Posterunek Policji w Stawigudzie	47 73 116 66

7.	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Olsztynie Numer Ratunkowy nad wodą	(89) 527 48 14 887 112 100 601 100 100
8.	Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna w Olsztynie	(89) 527 43 10
9.	Państwowa Straż Rybacka w Olsztynie	(89) 523 22 13
10.	Urząd Gminy w Stawigudzie - Referat Ochrony Środowiska i Promocji.	(89) 512 64 77

X. Podsumowanie

Sporządzenie analizy wynika z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 ze późn. zm.). Opracowana analiza zagrożeń na obszarach wodnych jest dokumentem, który powstał w wyniku przeprowadzenia oględzin i zidentyfikowaniu miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzi. Analiza ma na celu uświadomienie osobom wykorzystującym obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji o panujących zagrożeniach w obrębie obszarów wodnych. Kąpiel w miejscach niestrzeżonych, niedozwolonych może prowadzić do utraty życia lub zdrowia.

XI. Bibliografia

1. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147).
2. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2151 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1124).
5. Uchwała Nr XXII/246/2021 Rady Powiatu w Olsztynie z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na niektórych akwenach wodnych powiatu olsztyńskiego (Dz. Urzęd. Woj. Warm-Maz. z 2021 r. poz. 1290).

